

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évről 10 korona. Félévről 5 korona. Negyedévről 2 korona 50 fillér.

— egyen száma 20 fillér. —

— hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felolós szerkesztő:

D^r. PAULOVICS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetések illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost önzvegye és fia

áczhoz intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Kavarodás.

Eddig sem valami idillikus béke uralkodott az ellenzék berkeiben. A pártoskodásnak az a szelleme, mely megbontotta a koalíciót, azóta is folyton egymás ellen ingerli a töredékeket. Még egyazon ellenzéki alakulatban, a függetlenségi párt kebelében is nagy ellentétek vannak. A tagok egy része heves kirohantásokat intéz a bármasszövetség ellen, a másik rész pedig rendületlen híve.

A radikális polgárok most egy új ellenzéki pártot alakítanak és szinte mulatságos nézni, mint szízszen föl az egész ellenzéki tábor erre a mozgalomra. Vázsonyi, a demokratavezér, a Károlyi Mihály gróf lapjában szenvedélyesen támadja az új párt szervezőit; megmondhatatlansággal vádolja őket és szemükre veti, hogy mesterséges okok alapján, nem aktuális, nem is megérezt kérdésekkel keltenek zavart, sőt azzal is meggyanúsítja őket, hogy csak áll-ellenzékiek s tulajdonképpen a munkapárt szekerét tolják.

Ezt a komikus vádat azonban maga Vázsonyi csapja agyon a radikálisok ellen való azzal a kifakadásával, hogy: „En-

nemzetem önöket, míg önök a rossz gyermek izzó gyűlöletével támadnak.”

Jellemző, hogy a Károlyi lapja teljes-séggel nem ért egyet Vázsonyival s belőle nem is csinál titkot. Úgy látszik, a függetlenségi párt hasznát remél a radikálisok fegyverbarátságából. Viszont az új mozgalom vezetők azt a vádat vágják a régi ellenzéki pártok szemébe, hogy mindegyik elhanyagolták az „öntudatlan“ és „iskolázatlan“ tömegek nevelését.

Híszzen ha csak ezt hanyagolták volna el! Arra mutat azonban ez a nagy kavarodás, hogy még az ellenzéki érzelmi polgárok ítélete szerint sem töltötték be a hivatásokat egyáltalában s velük még azok a polgárok is elégedetlenek, akik nem tartoznak a kormány hívei közé.

Érdekes az a beismerés is, hogy a népességben „öntudatlan“, „iskolázatlan“ tömegek vannak még, melyeknek politikára nevelésére, hosszú évtizedek alatt, egy megalakuló új párt vállalkozik. Hát ezek számára követelnék már most szavazati jogot? Ezeknek a kezébe akarják juttatni az országos közügyekben való döntést? Bizony-bizony ezek a szervezők nem egekély mértékben maguk is öntudatlanul politizálnak; hiszen — nyilván: akaratuk elle-

nére — a munkapárti politika helyességét igazolják s különösen azt, hogy ezidőszereint nem lehetett még a szavazati jogot nagyobb mértékben kiterjeszteni, mint amelynyire a munkapárti kormány kiterjesztette; az alsóbb rétegek pedig az új választási törvény alapján, pusztán a művelődés terjedése folytán, automaticus jutnak hozzá az alkotmányos jogok gyakorlásához. Semmi szükség sincs tehát radikális intézkedésekre.

Az ellenzék töredékei egymást mondják fölöslegesnek, egymás ellen agyarkodnak nem kevesebb tüzzel, mint a kormány ellen. A kormány, természetesen, páholyból nézi ezt a kavarodást, mert az ilyen ellenzéki blokk-tól igazán nincs mit félnie. A nemzet józan többségének nem kell sem a régi ellenzéki pártok sivár taktikázása, sem az új radikálisok mindent felforgató okvetetlenkedése. A nemzetnek, higgadt és lelkiismeretes politikusok vezetése alatt, becsületes, komoly munka kell és fokozatos haladás.

Mulatságos elképzelni, hogy az ellenzéki frakciók, ha egyszer hatalomra jutnának, miképen fának föl egymást. Még tán szerencséjük, hogy a hatalom elnyerésére egyáltalában nincs kilátásuk.

Vérusz naplójából.

Nagy napom.

Éreztem, hogy ma nem közönséges az est. Mikor a puha hóban hazabandukoltam és az agyamban valami soha nem érzett szibongás és melegséget éreztem, már akkor sejtettem, — nem! — bizonyosan tudtam, hogy a mai nap valami nagy változás napja lesz számomra. Éreztem, hogy a percek súlyosak és ünnepélyesek; hogy az est szent, nagy este, mint valami viágháború előestéje, mikor öreg tábornokok és fiatal újoncok sírva búcsúznak hozzátartozóiktól.

Ezüstös holdfény ömlött a földre, a háztökre, kényemekre s eiterült a fehér hóleplen. Csillogó hóhepelyeken szűrődött keresztül, melyek nesztelenül, tétován hullottak alá. Némelyikük összeölekezett a szűz-csendes légben, mint egy szerelmes lepkepár s úgy hullott alá, összeölekezve, néma, hideg szerelmekkel.

Nézetem sokáig a páras alakokon keres túl a csendet, hideget, havat és holdfényt. Milyen más ez, mint a zaj, melegség és verőfény. Ellenetek viharzottak, tülekedtek az agyamban: megdermedt vágy és kielégületlen, buja csökök; Krisztusi szeretet és nemtelen bosszú; békés kiengesztelődés és véres forradalom; lassú, tökéletes meg-

semmisülés és lárnás élnivágyás; Buddha Nirvánja és Dante pokla; halál és élet...

Megáldottam ezt a csendes, hideg éjszakát, mert a lelkem úgy kívánta, hogy áldjam meg, örüljek neki és vágyjam vadul lelkemre ölelni az egész néma, fehér mindenséget.

Mintha közelednék valaki.

Szükségét éreztem, hogy befűgnyözzem az ablakot. Sötétséget kívántam. ... És megvilágosodott a besötétített szoba. Megjött valaki, aki előre jelezte érkezését.

Egyetlen hóhepely hullott alá, nesztelenül, tétován, mint odakint az a sok. Aztán még több is hullott, míg végre sűrűn kezdett havazni a szakadozott felhőoszlopnyakból... Egy végtelen hómezőt borított be vastag, fehér réteggel és aztán megszánt egyidőre havazás, lét, élet...

A látóhatáron, hol egy halvány árnyalat-különbség jelezte, hogy az égboltozat belevesszett a végtelen fehérségbe, egy fekete pontocska tűnt fel. Nőtt mindig nagyobbra és nagyobbra, öklönyire s még nagyobbra... Majd, mint egy gyermek-álomban, nagy messzeségből csörgök csilingelését hallottam. Félelem járta át idegeimet. Farkasoktól félttem. Féltettem őket. Őket, kik a szánon ültek. Mert már tudtam hogy csörgőszán az a folyton növekvő feketeség; megszünttem a csilingeléséről, aminek gyermekkoromban oly nagyon örültem:

Három ló volt fogva a szánon elé. A középsőnek a nyaka felett görbe járomfát láttam. Eddig csak orosz képeket láttam ilyen. Négyen ültek a szánon: a durva, ráncosképű, bozontos, serteszakállú kocsi, hátul pedig — két szaronyos, vadtekintetű katona között — egy bilincsbe vert, hosszúhajú, szomorú arcú fiatalember. Nem tudtam ki ő, de szerettem volna megcsókolni bánatos, búszke arcát, mely valami leigázott, rongyos proletárnép márfikoszorúját és az embereszeretet glóriáját viselte magán. Mikor a szán nesztelenül elsiklott előttem s csak a csörgök hangos csilingelését hallottam, megéreztem azt is, hogy a szomorú fiatalembernek valami belső forráságtól izzák a homloka, megláttam, hogy az agyában lázadó gyönyörű gondolatoktól tüzel a szeme és — boldog...

Ki lehetett ez a fiatalember? Költő vagy más rajongó, nem tudom.

Eiment, ahogy jött. Végtelen rokonszenv és háláérzet töltötte el a lelkemet iránta. Ezek a próféta-szabású emberi nagyságok tudnak csak szeretni; ők tudnak szeretni egy egész emberiséget, sőt egy jövő emberiséget is. Őrülnek, hogy adhatnak, mert van miből. Cserébe nem kívánnak semmit; egyedül jutalmuk az ajándékozás, örömi, boldogságuk pedig: a kereszt, amivel erőnyekért megbüntetik őket.

Az ipartestületről.

Irta: Elek Béla.

(Harmadik és utolsó közlemény.)

Az iparosság ome szétszórátása és magára való hagyatása után a kézműipari mintá vázolására váltotta volna fel — ahol csak szorgalmasan dolgozó kisiparosok éltek — az izmos, erősakarátú, minden kisembert letipró gyári ipar. Ekkor következett be a nagy gazdasági átalakulás ideje, mely teljesen felforgatta az ipari élet képét. Csak most kezdte a kisiparosok érezni a gyáriipar fojtogató karjainak szorítását. Védekezése mély sóhajtássá fuladt — s idő kellett ahhoz, mely elérkezett a felébredés ideje.

A külföldön is, de különösen Angliában, ahol a gyáriipar először tűtötte fel fejét és elvégezte a nyomában járó pusztításokat, a kisiparosok élet-érdekükért a szövetkezés formájában kerestek és találtak védőórákat és — gyönyörű eredményeket is tudtak elérni. A kisiparosságuk be kellett látni, hogy a tökéletesedő gyáriipar fejlődésének útjában feltartóztatni teljesen lehetetlen, ellenben kevesesen kellett tapasztalnia, hogy a kisipar önállósága a szétbomlás útján van, roskadozik, gyöngül és a gyáriiparral szemben teljesen teletlen.

Ezeknek a szomorú csapásoknak az ellensúlyozója a kisipari szövetkezés, mert amíg a kisiparos egyedül, magára utalva küzd az élet sodró árja ellen, addig a hullámok hő ide, hoda dobáhtatják. De erős, minden viharral dacolni tudó hatalomná lehet — a szó valódi értelmében hatalomná, — ha összefog és összetartva, közösen, csodákat művelő szolidáris erejével áll ki a síkra!

Mert a szövetkezés, a maga közhasznú szervezeteiben, hatalmas erkölcsi tőke, mely busán kamatozik. Egymás iránt való szeretetre, egymás munkájának a megbecsülésére serkent. Megtánítja a kisiparost, hogy milyen hatalmas küzdő és ellentálló energiát nyújt a tőke túlkapasával szemben az egységis.

Az elérhető eredmények nemcsak a szövetkezettel, mint testülettel, dicsérik, de megbecsülést és anyagi jólétet árasztanak minden egyes tagjára, mert ha valahol, a szövetkezeti élet kebelén bátran elmondhatni: **mindnyájan dolgozunk együtt és minden egyes dolgozó mindnyájanéért...**

Valamikor, kényúri parancsszóra, millió és

millió parány összetett ereje szédítő gúllakat tudott emelni, ma a polgári munka ösztönzésére fogjunk össze mi, kisemberek, hogy nagyot, jelentőset, életrevalót alkossunk.

Legyünk meggyőződve arról, hogy a szövetkezeti munka eredményei örökletiek s egyik nemzedékről a másikra nem vesztik el serkentő hatásukat. A szövetkezett a munkának igazi köz-társasága, amelynek minden munkáselem egyenlőrangú, tisztelgetreméltó polgára, mert a szövetkezés elve a becsületes munka és a munka eredményében való becsületes részesedés.

Ragogyó aranybúttelkel kellene belevésni minden kisiparos bibliájába a szövetkezés elvének tiszteletét, mert ez olyan emló, amely a mostani társadalmi és gazdasági életben hivatva van azt nyújtani a cseesemő kisiparnak, amit a kisednek nyújt a szerető édesanya, melegen, tápláló keble.

Ha még most, amíg nem késő, a kisiparosság be tudja látni a szövetkezés nagy erejét, ipar-kodik sorakozni annak a csoportnak kibontott zászlaja alá, amely szerint céltűzte ki a kisiparosság megmentését. Ezt pedig csak úgy tudja elérni, ha elősorban megalakítja annak első és segítő védőbástyáját: az **általános ipartestületet**.

Az ipartestület az az intézmény, amelynek egyik ellagadhatatlan hivatása, hogy a bomlóadó kisiparosság megmentése a végső összepoanástól és hogy az előrehaladó gyáriiparral és ennek termelési versenyével szemben a kisiparosság összefonja, ellássa a szövetkezés hatalmas erejével. Másodszorban, hogy megteremtse az igazi és nélkülözhetetlen, valóságos ipari közigazgatást.

Ezek azok a feladatok, amelyek megoldása nélkül igazi ipari élet el sem képzelhető.

Ha a kisiparosság ezt nem cselekszi meg s a közös megértés szelleme diadalra nem juthat, bűnt követ el, melyet egyhamar, vagy talán soha többé jóvá nem tehet és nemskóra elérjük azt az időt, hogy bevonulhatunk az erősen haladó, előretörtető és szaporító gyárak gyárkérményei alá — **napszámos gyári munkásnak!**

Fürdők és fürdőzők.

Tavas végén, szurdok közeledtével, miről volna előszörbb beszélgetni, mint a fürdőről és fürdőzőkről? Társaságban, családban az érdeklődés a nyaralás, a fürdőhely felé fordul az újságokban, prospektusokban, reklámzólopon, csábító szépséggel körülfontva jelennek a nagy fürdők

és a kis fürdők s néhány hét múlva előkelő bórondók milliő reptnek szerte az országba, a szomszéd Ausztriába s az egész világba, széthordani a verejtékekkel vagy fürge könnyűséggel összedetett bankókat. Ilyenkor aktuális a fürdő-kérdés és ilyenkor lehet megállapítani, mennyire fürdőző nemzet a magyar. Ha ezekből a látszatokból következtetni lehetne föbbre is, az ember készséggel állapítaná meg, hogy a nyári két hónapban mindenki fürdik az országban. Pedig dehogyan fürdik, dehogyan! Csak fürdőzik. Csak fürdőző nemzet vagyunk, amely elrontott gyomrát, a fájó lábát, a fogyó erőt kurálja, vagy szörakozik, pihen, tüdli, a lanyát adja féjhez és galambokat lövődöz, egyszóval fürdőzik, de nem fürdik. Fürdőzni lehet víz és kád nélkül, szappan és rendszer nélkül, a fürdőzés még nem fürdés. A fürdőzők statisztikájából legfeljebb azt lehetne megállapítani, hogy hány embernek telik arra, hogy nyáron elhagyja a megszokott lakását és hogy a doktorok, vállalkozók, szállodások, fürdőtulajdonosok gazdagítsa. De nem lehet megtudni, mennyire fürdenek nálunk az emberek.

Erre sokkal megbízhatóbb forrásokra van szükség. Csak a statisztika világító számzólopaiból derül ki, hogy fürdőzők és fürdők, üdülők és tisztálkodók számaránya mily messze jár egymástól. Nos, ha nem tudjuk is bizonyosan, hogy a nyári két-három hónapban hány ember áll be a reménykedő és vidám fürdőzők közé, azt igen felbecsülték már, hogy mily mértékben fürdik télen és nyáron rendszeresen az ország lakossága. Tehát: meg lehet állapítani, hogy nem vagyunk fürdő-nemzet. Abból a statisztikai tévtélelőből, melyet a befügyminiszterium a Társadalmi Múzeum és a Magyar Népfürdő-Egyesület együttesen állítottak össze, kiderült, hogy az ország tizenyolc és fél-milliő lakosa közül 73% az tizenhárom milliő ember olyan helységrben lakik, ahol egyáltalában nincsen nyilvános fürdő. Ez a tizenhárom milliő ember tehát vagy otthon fürdik, a maga angol higiénikus felszerelésű cserép-fürdőkádjában, vagy hintőn és Pullmann-kocsin jár a szomszéd nagyvárosba fürdőni. Akkor tudnillik, amikor ez a tizenhárom milliő ember bankigazgató lesz, vagy nagyvállalkozó, vagy esetleg néhány ezer hold földnek az ura. Addig egyelőre még nem fürdik. Lehet, hogy némelyik fürdőzik közülök, lehet, hogy pár ezer valamiféle nyomorult teknőben vizgatálódik olykor, egésze a nyári két hónapban »lefürdi« az egész évre szóló porciót, de egészen el lehet

Lassan elhalt a csilingelés, a szóból ismét pontocská lett, majd eltűnt a távoli látóhatáron és ismét némaság borult a végtelen hőmézre. A szán megállt valahol, ahová én már nem látam: talán valami szibériai börtön kapujánál.

Letűnt a holdvilág és besötétedett minden. Igaz, hiszen nem is volt holdvilág, nem is volt hőméző és csörgős szán: csak egy sötét szoba. De hát akkor mi volt ez? Álmodtam? Nem. Be sem hűnytam a szemem s itt ülök a széken. Már a lámpát is meggyújtottam és bálulok a vibráló fénybe.

»Tennek kell valamit!« Ezt zakatolja valami parancsoló hang a fejembe és a fejem szinte nehéz a gondolatteherrel. Tennem kell valamit! De mit?

— Dolgozzál, ajándékozzál és szeresd az embereket! — Mintha ezt hallanám válaszol a parancsoló hatalmas valakítől, aki előre jelezte érkezését, mikor még a puha hóban hazabandukoltam.

Szabadkozni próbáltam: — Nem tudok, jó Uram, te hatalmas Uram! Nem vagyok én gazdag. Szegény proletár vagyok. Nyomorék koldus vagyok.

A hatalmas Őr nem tágitott. Megvádolt filiszterséggel, gyávasággal és zsugorisággal és megfenyegetett boldog, egyhangú családi étellel.

... S én reszkettem, lábához rogytam s örök atlatvalói hőseget és engedelmséget esküdtem a hatalmas zsarnoknak.

— Legyen meg a te akaratod. — Ezt nyugteltam s ma először éreztem, hogy szolga vagyok. Ime, őrök s most veszem észre, hogy már nem is ma van, hanem holnap.

Seregc a toll, amit a fekete betűket rójják; ma betege lettem ennek a seregcének, mely feljogosít arra, hogy igényt tartsak egy martinkoszorúra.

Sok más nap: nehéz bizonytalanság napjai.

Mióta a Nagyúr először látogatott meg, nagy átok nőlt lelkenhez: a toll átká. A toll átká kísér minden lépésemet és megbénítja életemet.

Szép, nyugalmas, nyárspolgári életet élni; lazognak lenni; szeretni hazát, családot, békét; lelkesedni szokott hétköznapú ideálokat és nőker: ön, hogy szeretiem volna valamikor!

De előtt a nagy napon a Nagyúr és azóta átkos vagyok égetik a telkemet: szenvedni sokat és élvezni sokat; semminek lenni és legnagyobb-nak lenni; nem szerelni senkét és semmit s szerelni mindenkit és mindent: a szembert és a leletet; sohasem megnyugodni és örök munka után meg-

halni fáradtan, egyedül... és azután továbbélni — valahogy, ha majd kérdemetem a proféták mártír-koszorúját.

Az asszonyban a Nőt, a bíróban a gonosz-tevőt, a gonosztevőben az igazságszoilgálatást, a fegyveresben az állatot, az állatban az embert és az Emberben az Istent, az Istőt látom meg azóta.

Átkoznom kellene Téged, Nagyjó Uram, ezekért a látásokért — hiszen nyugalmasabb, kecsgetőbb dolgok filiszter-szemmel nézni a világot — s én mégis csak áldani tudlak, mert igazó hatalmad belém oltotta azt a meggyőződést, hogy igazabbak ezek a látások a nyárspolgárok látásánál.

Nagy Őrvényeket, szakadékokat, mélységekkel és bizonytalanságokat rejteget a Te életbördalmaid. Uram és én félni sem merek, mert hatalmasban vagyok s szeretek. Valami görnyőség, sőtét bizonytalanság űton bevándorlók bördalmaidba.

Most sem tudom, hogy ki volt az a hosszó-hajú, szomorú arcú fiatalember, akit a hőmézőn, az orosz mártírok útján, akkor láttam. Lehet, hogy a Te bördalmaidban találkozni fogok vele.

Vagy talán magamat láttam ott a hőmézőn, én mindenható Uram, proféták király?

Jajdu Béla.

mondani, hogy az ország minden négy lakosa közül csak *egy* él olyan városban, ahol bármikor módjában van fürdeni. Három pedig nem fürdik, hogy Ebtvós Károlynak adjon igazat, aki tudvalóleg megállapította, már statisztika nélkül is, hogy csak az úr, a zsidó, meg a beteg ember fürdik, de a magyar ember nem fürdik.

Igaz, hogy a német birodalomban ugyanilyen pontosságú statisztikai felvételt mást konstatált. Azt konstatálta, hogy ott a lakosság 425 %-a, tehát körülbelül minden második ember él olyan helységben, melyben nyilvános fürdők vannak. De — hja a német, az más! Az jómodú, iparibó, régiebb kultúrájú, hol vagyunk mi még azoktól — logiká mondani a kényelmes bölcsek. Azok, akik mindent megértenek és mindent elintéznek egy indulatszóval. Pedig hát ha az mind igaz is, akkor sem következik szükségszerűen, hogy bele kell törödni. Nem következik, sőt bizonyosan nem igaz, hogy a földművelő-nemzetnek ne lehetne éppen annyit fürdeni s ép oly rendszeresen — télenyáron, mint az iparifűzőnek. Nem igaz, hogy amit a jobb gazdasági körülmények még nem tettek szükségletté azt ne lehetne elfogadtatni neveléssel, szoktatással. A fürdő nem luxus, a fürdés nem szórakozás, a fürdő a testápolás, az egészség, a munkárápítvány eszköze, mint a levegő, a táplálék, a ruha. A bőrt nemcsak annak kell ápolnia, aki finom arcbőrrre, vágyódik a rendszeres fürdés annak is kell, aki nem akar bőrbaját, aki nem akar tuberkulózisban elpusztulni, akinek az erejére szüksége van.

Hogy erre miképpen lehet rákapadni egy, nem túlságosan jómodú nemzetet? Ennek is, mint minden kultúrterésnek nemcsak gazdasági oldala van, hanem nevelő-oldala is. S aki elővassa azt a városi fűzetet, mely a Társadalmi Múzeum kiadványai közt e kérdéssről megjelent (Hlavács Kornél és Pataki Béla: Munkásfürdők, népfürdők és iskolafürdők), rögtön tisztában van vele, hogy csak az az egy mód kínálkozik, amelyet az Országos Magyar Népfürdőegyesület évtized óta ajánl már: iskolafenntartók, hatóságok és vállalatok dolga részkénti olesó zuhanyfürdőkkel mindenkit, a legszegényebb néposztályt is, a télenyáron való fürdésre. Ez a kérdés hovatovább legegésztőbb szociális kérdéseink sorába kerül: ott lesz a helye harcosainak a tudóvész, az alkohól, a kivándorlások nyomorúságai ellen küzdők csatavonalában. De emezeknek sokkal könnyebb lesz a közti tisztaságról sikraszállók viaskodása. Epen, mivel aránylag kis áldozatokkal megvalósíthatók az ideái.

Ha ugyanis a fentebb jelzett fűzetet figye-

lemmel átlapozzuk, a magyar állapotok vizsgálatán változása után jóleső öröm konstatálni, milyen egyszerű és praktikus megoldások állnak rendelkezésre. Egy tizezer lélekszámú terjedő község népfürdőjének berendezéséhez mintául szolgálhat a Nagyszénás község számára készült fürdő, melynek férfi- és női-osztályán összesen hat zuhanyfürdő és öt kádfürdő van, a százhúsz négyzetméteres terület építési és berendezési költsége, mindent összevéve, 25000 koronába kerültek. De hány olyan nagyközség van az országban, amelyek népfürdővel rendelkeznek? Lapozva ezt a fűzetet, azt látjuk, hogy a székesfejváros kislakos telepéin és Népházán kívül népfürdő van Pozsonyban, Segesváron, Brassóban, Kispesten és készült Miskolcon, Debrecebben és Aradon. A pozsonyi népfürdőben a zuhany 12 fillér, a kád 60 fillér, szappan, darabonként, 2 fillér. Magától értetődik, hogy a zuhany is hideg és meleg vízvezetékre van szerelve. S majdnem mindenütt 10—12 fillérről lehet egy zuhanyfürdő jogyát kiszolgáltatni. Úgy látszik tehát, hogy az egészségi, tisztasági és célszerűségi szempontok mind az ilyen jellegű fürdőberendezések ajánláján az iskolák számára csakúgy, mint a gyártelepek és a községi népfürdők számára. S a statisztikai adatok egybehangzóan bizonyítják, hogy ott, ahol a gyerekek az iskolában az ingyenfürdőt megszerették, ahol a gyárakban a munkásokkal megkedveltették, az egészségi viszonyok rohamosan javultak. Igaz, hogy az mindenütt a vezetők jóakaratainak, rábeszélőkészségének és hozzáértésének a műve volt elsősorban.

De nem utolsó sorban az Országos Magyar Népfürdő-Egyesület is. Ez az igazán jól szervezett társadalmi intézmény, melynek főtitkár hivatala Budapest VI. Liszt Ferenc-tér 19. sz. alatt van, egyleteknek, iskoláknak, hatóságoknak és magánosoknak ingyen bocsátja rendelkezésére nemcsak kiadványait és útbaigazításait, de ingyen készített mérnöki és építészeti terveket is, mindent a helyi viszonyokhoz igazodó kivitellel és költségvetéssel. Senkit sem menthet fel tehát az indolenciája a kötelezettségeljesítés alól, senkit az a megnyugtató fikció, hogy a nép tisztaságának kérdése csak nagy pénzügyi áldozatok árán biztosítható.

És amikor csomagolni készülünk, hogy egy fürdőző társadalom minden javát és mulatságát kiélvezzük, arra a nem fürdő társadalomra kell gondolnunk, amelynek tizenhárom millió katonája van, akiknek a víz zuhogása, a testnek tiszta jóléte, a civilizáció legnagyobb elősegítője a szap-

pan és a fürdő: csak az álmok ködfátyolában jelenhet meg. Pár ezer ember lelkiismeretes köteleltségeljesítésén mulik, hogy tizenhárom millió magyar belekapcsoltsák a kultúrának abba a folyamatosságába, amelyben hideg és meleg csapokból zuhog az életet friss víz.

HÍREK.

— **Közgyűlés.** Selmec- és Belsőbánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottsága június havi rendes közgyűlést, *Tavinka István* főispán elnöklésével, e hó 9-én, kedden d. u. 3 órakor fogja a városzása tanácstermében megtartani.

— **Halálozás.** *Lindwager János*, Selmec- és Belsőbánya sz. kir. bányaváros rendőrkapitánya, állami anyakönyvező, a bolgár polgári érdemrend lovagja, folyó hó 2-án, életének 52-ik, házasságának 24-ik, buzgó tisztsévielő működései 33-ik évében, hosszas szenvedés után Vihnyefürdőn elhunyt. Holttestét Selmecbányára szállították s folyó hó 4-én, délután 5 órakor helyezték, nagy részvét-megnyilatkozás mellett, a Havasboldogasszony-templom mellett i. k. temetőben örök nyugalomra. A város egyik kiváló tisztséviselője, a családja egyetlen támasza, a társadalom egyik agilis, ritka szimpatikus tagját vesztette el a megboldogultban.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskola felügyelőbizottságának elnökévé, az 1914. év végéig, *Cserminger Alfréd* kir. bányakapitányt, a megfűresztett tagsági helyre pedig *Csia Ignác* bányatanácsost, főbányahivatali főnököket nevezte ki.

— **Állásról való lemondás.** *Török Miklós* m. kir. s.erdőmérnök állásáról lemondott s lemondását a m. kir. földművelésügyi miniszter elfogadta.

— **Erdészeti áthelyezés.** A földművelésügyi m. kir. miniszter *Fodor Vince* m. kir. segéd-erdőmérnököt Ljeskovácórl Koszinjába helyezte át.

— **Érettségi vizsgálatok a főgimnáziumokban.** A selmecbányai kir. kath. főgimnáziumban folyó hó 15-én, 16-án és 17-én lesznek a szóbeli érettségi vizsgálatok. A vizsgálatok előnye *Jurkovich Emil*, a besztercebányai tankertület kir. főigazgatója.

Az ág. hitv. ev. liceumi főgimnáziumban folyó hó 23-én kezdődnek a szóbeli érettségi vizsgálatok e négy napon át tartanak. A vizsgálatok előnye *Farkas István* miniszteri tanácsos, a selmecbányai ev. egyház és a liceumi főgimnázium

Ballag már a vér diák...

„Ubi sunt, qui antea in mundo fuerunt, kérdi a régi, szentimentális burschifilozófia. Bizonybizon: idők múlása, virág hervadása, halál kaszája, új élet serkenése mind motívumok, melyekkel máskor nem törődünk, most azonban, amikor négy év története zárul le, elemi erővel ragadnak meg bennünket. S megpróbáljuk az életnek nevezett, gyorsanforgó filmet egy pillanatra megállítani, visszaforgatni, hogy a színdarabot, amit keservesen végigjártunk, mint nézők élvezzük végig.

Ezelőtt négy évvel... Szép, színes, melan-kólikus ősz volt. A kis hegyvasút egymásután, otoutta a messze tájakról idereségű ifjakat. Jöttek, bámuntak, a klasszikus fekvésű város ódon sejtlemessége megreszégítette a szülői ház utáni vagyoni keseregő szívüket s a tizenöt éves ember magában bízó, de mégis bátoraitan tekintetével szemlélték a kis város gögész leánykáját.

Azután jöttek és mentek az évek. Az évek — tizenötletől huszonekötig. Vajjon ki tudja-e elégtlenül, el tudja-e tántenni egy ifjú lelkét ebben a korban a tudomány-szomj? Vajjon van-e olyan korszonka a férfi életének, amikor hajlamosabb volna az érzelmi behatásokra, a szentimentalizmusra vagy — mondjuk ki — a szerelemre?

Azt hiszem, ez az a négy év melynek az emlékei a legmaradandóbb nyomokat hagyják a férfi életében. Ez a négy év az ifúság, a rügyfakadás, a kibontakozás, az első igazi boldog vagy boldogtalan szerelem. Ez az a négy év, melyről a szép, szomorú nota így dalol: »Nein, nein, sie kommt nicht mehr.«

De talán nem is volt minden oly szép. Talán csak a mult aranyfödén át látszik szépek. Hiszen volt próza is, voltak rögök, tövisek is, talán több is a kelleténél. De az idő a távol mult eseményeit az emlékezés finom szűrőn át-szűr, elhalványítja, a kevés színeket elmossa az életet letompítja s ami visszamarad: zene, illat és illűző.

Milyen szép lenne megfordítva. A kezdet szép, friss, rügyfakasztó május, az élettel, a melegen-gető, még némileg pótólló a szülői ház megszokott melegét s a vég — hervadtlevél, esőndes,

búcsúzó ősz, sápadt, fakó, borongó ősz, a minden vég szimboluma. Vagy talán éppen így szép? Talán épen ez a kontraszt teszi az egész életünk érdekessé s növeli a milien, a romantikus vidék s növeli a nagy metamorfózis, hogy ifjak jöjtenek és férfiak mennek.

Mennek, mennek és a nagy, komor épület előtt felsír a hegedő:

„Isten veletek, cimborák, tovább... S indulnak, egymást átölelve, végig az ismerős utcákon, melyekhez annyi édes emlék fűzi őket, szomorúan, lassan lépegetnek, mint akik temetnek. Temetik az élették egy darabját, az első éjjeli zenét, az első átvirrasztott éjszakát, az első csókot, Temetik a gondatlanságot, az ifúságot. A búcsúdalt fájdalmas akkordjai áthatják a lelküket s arconuk ül a szomorú kérdés: »Ez út, ki tudja, merre vezet?«

A langyos, báyárdt nyári szellő felkapja, továbbviszi a panaszos dallamot, betölti vele az utcákat, tereteket és házakat. És valahol, egy ablak mögül, kitékint egy halvány arcoska, valahol kendőt lobogtatnak, valakinek két könnyesepp gördül ki szép szeméből...

Ballag már a vér diák tovább...

Steuer Simon.

lelügyelője, a kormányt pedig *Wiesinger Károly* aranyosmáriói állami főgimnáziumi igazgató fogja képviselni.

— **Évzáróvizsgálatok a kereskedelmi szaktanfolyamon.** A selmecebányai női kereskedelmi szaktanfolyamon május 27-én és 28-án folytak le az *évszázó* szóbeli vizsgálatok *Joerges Ágost* kereskedő-társulati elnök, mint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. iparkutatási főigazgató megbízottjának jelenlétében. A haladó tanfolyamon az idén 21 tanuló nyert végbizonysítványt. Közülük a legkiválóbbak egy-egy tíz koronás jutalomban részesültek. A Selmecei Takarékpénztár jutalmadíját *Czibulka Ella* és *Májovszky Margit* nyerte el. A Selmecei Népkán jutalmadíját *Bukovics Margit*. A Selmecebányai Kereskedelmi és Hitelintézet jutalmadíját *Király Ernesztin*. Selmece- és Bébábánya szab. kir. város jutalmadíját *Holtzapfel Margit*. A kereskedelmi szaktanfolyam tanári korának jutalmadíjait *Krutkovszky Erzsébet*, *Lindmayer Ida*, *Papp Ilona* és *Schleiminger Margit*. A kezdő tanfolyamot 20 tanuló végezte sikeresen.

A kereskedelmi szaktanfolyam, ha lesz elegendő számú résztvevő, a jövő iskolai évben is megnyílik.

— **Halálozás.** *Özv. Bethlen Biszterszky Károlyné*, szül. Tamásiai Kasza Mária, *Krausz Géza* volt selmecebányai városi erdőmester özvegyének édesanyja, folyó hó 4-én, életének 79-ik évében, Selmecebányán elhunyt. Holttestét tegnap délután 3 óraker helyezték el a Havasboldogasszony templom mellett r. k. temetőben örök nyugalomra.

— **Tanulmányútra való kiküldés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Szeoke Imre dr.* főbányabiztos és *Mlichay Árpád dr.* bányabiztos, *Schelle Róbert* főbányatanácsos főiskolai tanár vezetésével, a németországi köszenbányászati, valamint a társadalmi és bányahatósági szervezet tanulmányozására küldte ki. Az egyhónapig tartó tanulmányút befejeztével kiküldöttek részletes jelentésben fogtak beszámolni újjak eredményéről.

— **Tornaverseny Besztercebányán.** A besztercebányai ev. főgimnázium, az állami polgári főiskola és a selmecebányai ev. liceum főgimnázium ma délután tornaversenyt rendez Besztercebányán. A tornaversenyen a liceum 40 tanulója vesz részt. hat tanár kíséretében. A liceum növendékei a verseny után megtekintik Besztercebánya nevezetességeit, a hermanni papírgyárat s holnap este térnek vissza Selmecebányára.

— **Vitaest a Szabadgondolkodók Körében.** A Szabadgondolkodók Selmecebányai Köre múlt hó 29-én, a szociálpolitikai szeminárium befejezésével, a népoktatás reformja ügyében vitaestet rendezett. A vitában, melyben főiskolai hallgatók is nagyszámúan vettek részt, főképpen az államosítás kérdését, az egyházak és az iskola viszonyát és a selmecebányai népispolkák állapotát tárgyalták.

— **Eljegyzés.** *Bocsor Dezso* tótsóvári m. kir. erdőmérnökgyakornok folyó hó 2-án tartotta

eljegyzését *Lacziák Anghéval*, néhai Lacziák Emil ev. lelkész leányával.

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Kerthe, oló háziar munkásoknak, kik emésztési zavarakban és az elő ősiemő egyéb kórtálmányokban szenvednek
Egy evetelti tobusz ára 2 K.
Videki gyógyszerárakban kerth Moll készítményent

**MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ**

Fajdalom csillapító **Bedorzsolós,**
és erősítő
silmeszt, régi jó híresvő háziar szagagtátás és háléltól származo mindennapi betegségek ellen

Eredeti üveg ára K 9—
Kapható minden gyógyszerárakban s drogeriákban.
Főzetkúldési hely MOLL A. gyógyszerész.
cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tschinkhuber 7

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Selmece- és Bébábánya szab. kir. bányaváros közigazgatási bizottsága június havi rendes ülését, *Jankó István* főispán elnöklésével, e hó 10-én, szerdán reggel 9 óraker fogja a városi háza tanácstermében megtartani.

— **Bányászattisztí kinevezések.** A selmecebányai m. kir. bányagazgatóság Pokorny József intézőt művezetővé, Szokol Gyula külékmestert, Buzalca György kohóaltiszttel, Hollik József és Kniebühl Ede gépkezelőket, Pomekacs András anyagkezelőt és Sztraka Emil bányalelvizgatót I. osztályú altisztekké; Masovicszky Péter bányafelvizgatót II. osztályú altisztté, Tandler József végeztet bányásziskolai tanúlló, Teicher Henrik papidias gépkezelőt, végül Neubaunik József zúzósfárt III. osztályú altisztekké nevezte ki.

— **Békenap a tanítóképzőben.** A selmecebányai ág. h. ev. kerületi Csemettanítóképzőintézet a békenapot ebben a tanévben alsóntúzi gyakorlatiskolájában ünnepelte meg. A megnyitót *Klein Mihály* tanúlló, az iskola vezetője, az ünnepi beszédet pedig *Weisz Alajos* harmadéves növendék mondta.

— **A „Selmecebányai Földári Lovászegyesület”** ma délután 2 óraker díjlovászelet és díjtekézzel egy-ekötött megnyitóünnepet rendez erre a működő, valamint a partoló tagokat ezúton is meghívja az egyesület vezetősége. Vendégeket szívesen lát.

— **Véglegesítés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Faluádi Béla* oklevéles bányamérnök, a kolozsvári m. kir. kutató bányahivatal ideiglenes minőségben alkalmazott segédmérnökét az állami szolgálatban véglegesítette.

— **Tanárnyóválasztás.** A lévai Reviczky-Társaság múlt hó 25-6-én évi közgyűlést tartott, melyen egyhangúan elhatározta, hogy nyilvános jelölés zenekolát állít fel s ez iskola zongoratanárnyóként *Cziczka Angéla* zongoratanárszót, az ev. zenekola tanárnyójt, *Cziczka Sándor* selmecebányai egyházi karnagy leányát hívta meg. *Cziczka Angéla* művészi képességeit az április 5-én tartott hangversenyen ismerte meg Léva város közönsége s a Reviczky-Társaság gyorsan

iparkodott az értékes erőt a maga számára megnyerni.

— **A főiskolai atletikai klub tisztújító közgyűlése.** A »S. F. A. C.« folyó hó 3-4-án tartotta tisztújító közgyűlést, a következők eredménytel: Elnök: *Csery Géza*, alelnök: *Zsigárdy Jenő*, titkár: *Szükics Béla*, háznapgy: *Juhász József*, pénztáros: *Vághó Lajos*, ellenőr: *Rab János*, jegyző: *Csóka József* és *Bárany Károly*; atletikai szakosztályvezető: *Rivad László*, tornaszakosztályvezető: *Fodor Tivadar*, birkózószakosztályvezető: *Gesztes László*, vívószakosztályvezető: *Vas István*, úszószakosztályvezető: *Székely István*, lövészet-szakosztályvezető: *Módy Elek*, teniszszakosztályvezető: *Eisele Lajos*, téli sportvezető: *Krizmanics Ferenc*, turisztakosztályvezető: *Király Lajos*. Választmányi tagok: *Jánky Géza*, *Kalmár Gyula*, *Király Endre*, *Lunetz Géza*, *Miskolczy Kálmán* és *Tóth János*.

Ugyanitt adjuk hírló, hogy a S. F. A. C. folyó hó 11-én, délután 4 óraker a liceum tornacsarnokában egyén kardvívóversenyt rendez, melyre az énlökesség a sport iránt érdeklődő közönséget bizteltetett meghívja.

PALMA az elasztikus
cipősarok

figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

— **A főiskolai hallgatók nagy tanulmányútja.** A főiskola negyedéves érdómérnökhallgatói, miután a tavasz folyamán csoportokban megtekintették a fenyőházi, rózsahegy, ruttka, szolnai zólyomi, bébábányai, garamberenczi, zsarnócai fűrészeket, illetőleg ipartelepeket, 22 negyedéves hallgató folyó hó 7-én *Jankó, Köcsi, Krippel* és *Belote* főiskolai tanárok és *Kelle* tanárség vezetésével 15 napra tartó nagy tanulmányútra indult.

Utárány: Budapest—Grázon át Ladaicra. A földregészegység és a szakrautóó állomás megtekintése, majd a munka utáni leve Gradacica vadparkszabályozási munkálataok tanulmányozása. Haasberczben Windscharzt Hugó herceg uradalmarak. Adlerbergenben a cs. ptk/daaragnak St. Peteron a híres nagy erdőöstőcsnek a megtekint.

Sirolin "Roche"

biztos, hatású tartós köhögésnél, a légutak hurutainál, hörgőhurut és asthmánál. Influenza és tüdőgyulladások után a jóizű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes ártalmas következményektől. *SIROLIN "Roche" oldólag és fertőtlenítőleg hat, elősegíti az etvágyat és emésztést.*

Szíveskejük a gyógyszerárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

tése. Majd Triesten, Polán, Venezián, Abbázián át Finnébe mennek. Utközben meglekintik a Miramare-kastélyt, a kikötőket, a tengeri hadiszortárt, az építészeti és egyéb műemlékeket. Finnében, illetőleg Zeuggben a vadpatakszabályozási munkálatok, a kir. Karst felderítőfelügyelőségű végzett tengermentelli erdősítések és csemetékertek tanulmányozása. Horvátországban és Dunántúl több mechanikai faipar, hordokészítőtelep, erdőkihaználás és felújítás tanulmányozása után 22-én érkeznek vissza Selmecebányára.

— A választók vizsgálata. Az országgyűlési képviselőválasztói jogosultság alapját alkotó irni-olvasnitudás megvizsgálása a hivatott bíráló-bizottságok május hó 26-án, 27-én és 28-án végzeték működésüket Selmecebányán. Az első napon 60, a második napon 68, a harmadik napon 22 vizsgáló jelentkezett. A jelentkező 150 vizsgáló közül a bizottságok csak egyet utasítottak vissza. Az első bizottság elnöke *Horváth Kulmán* kir. tanácsos, polgármester volt, tagjai *Miklós Zoltán* dr. városi főveléltáros és *Gáspár Mihály* r. k. tanító, a második bizottság elnöke *Arthold Géza* városi közigazgatási tanácsos, polgármester-helyettes, tagjai pedig *Jaeger Gyula* ev. tanító *Miklós Zoltán* dr. városi főveléltáros.

— A baumann-kerti kuglizó ma délután 3 órakor nyílik meg.

Automobilok

Keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150—200 darabig állandóan rendelkezésre áll, **fuvarozásra, városi és tura-használatra**, nyitott és csukott **autók** valamint **autobuszok** és **teher-automobilok** minden célra mindenféle gyártmányú legutolsó típusokból állandó **kiállítás 1000 koronától feljebb** minden árban.

Keveset használt gummik és felszerelések. Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 3. sz.

Telefon 149—62.

Fekete Sándor.

— **Vasutasok új egyenruhája.** Az ország összes vasutasai folyó évi június hó 1-én új egyenruhát kapnak. Lekerül a gallérról a mostani aranyzsinór, helyette piros hajlókba kacserkodik majd az aranyozottak alatt s az aranyból kivevett szárnyaskerek is fölkerül a galléra, a csillagok mögé. A formalmi szolgálatot teljesítő jogászoknak és mérnököknek kék rozetájuk lesz s fekete bársonyhajlójuknak szőleő piros esik szalad körül. Eltűnik a piros karszallag messze rúgóó vörös sapka körül a fejre.

— **Zarándok-külvonlat Lourdesba.** Gróf Mailáth, gróf Ziehy, Fischer-Colbrie és Balás Lajos megyéspüspökök védnöksége alatt, egy nagyobb papbizottság gondos rendezésében, Pádua—Róma—Lourdes—Páris és Mária-Einsiedeln érintésével f. é. július hó 24-én külön zarándokvonat indul Budapestről. Jelentkezni június hó 15-ig lehet Gaibl Sándor p. praelátus apát-kanonoknál. (Pozsony, Káptalan-u. 3.). Programokat díjtalanul küld az érdeklődőknek.

NESTLÉ FÉLE
régbevált **GYERMEKLISZT**

Próbadohozokat, valamint orvosi
röpirátot a gyermeknevelésről
díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ**
cég, WIEN, I., Biberstrasse 154 P

— A beszercecebányai kir. kat. főgimnázium internátusa. A beszercecebányai kir. kat. főgimnáziummal kapcsolatosan a jövő tanév elején, kizárólag az intézetet látogató tanulók számára, internatus is nyílik meg, amely augusztus 20-ig már most is lehet jelentkezni. A modernül felszerelt internatus a beszercecebányai tankerület, kir. főigazgató elnökelete alatt álló választmányon gazdálkodik. A tanulók állandó (éjjeli és nappali) tanári felügyelet alatt vannak; a felügyelők ellenőrzik az internátus tanulmányait is. Az ellátás nál a fejlődésben lévő test és a szellemi munka igényeit tartják szem előtt. Egészségügyi felügyeletet az intézeti orvos gyakorol. Vannak tágas s világos nappali, háló, ebédlő termek, társalgó (bálat), zeneozóbi, fürdőkabinjai; nyáron a tanulók a szabadban tanulnak, tennisznek, kugliznak, labdáznak, vagy a házon kívül fedett s a szükséghez képest felmelegített uszodában fürdenek (uszólecke). Téli szórakozások. Az épület 6 holdas, százasod fák által beárnyékol parkban van elhelyezve. A városnak hegyi tórráskóitól táplált vízvezeték, csatornázása, egészséges és főleg szelídmóltos fekvése erősítőleg hat a gyöngébb szervezetűre is. A teljes ellátás díja 800 K egy tanévre.

Prospektust küld és részletesebb felvilágosítást nyújt a beszercecebányai kir. kat. főgimnázium igazgatója.

— **Hagyjon fel előítéletével** és kísérje meg egyszer a Maggi féle húsléveskockát; annak előnyei meg fogják lepni. Orvosok ajánlják étvágyerősítő hatása és gondos, az egészségügyi követelményeknek megfelelő előállításá miatt; a szakácsművészet tekintélyei diésirki kitűnő íze és praktikus használhatósága miatt. Ez lehetővé teszi, hogy anélkül, hogy drága húst főznék, húst is állítsunk elő, mely betűtes levelek, bouillon készítésére, főleg azonban pótlékként hamis levelek készítésére, főzelékek főzésére mártások, ragutok stb. előállítására igen alkalmas. A bevásárlásnál ügyeljen azonban arra, hogy minden kockán rajta legyen a MAGGI-név és a »keresztcsillag« védjegy. Csakis ez a kocka valódi Maggi-féle kocka.

— **Jó éjszakát** szerezhet magának mindenki, ha a hálószobát a »Löcherer Cimexin«-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a »Löcherer Cimexin« nemcsak a poloskát és petéit pusztítja el rögtön; de megszabadít a ruszlótól, svábtól és hangyáktól is, a molylátról pedig a szőrmeruhákat teljesen megövi. Beszerezhető: a Margóty-örökösök gyógyszerárában és a készítőnél, »Löcherer Gyula« gyógyszerárában, Bártfán.

Aki birtokot, házat, bútort, hangszert, gépet, vagy bármiféle felszerelési tárgyakat venni vagy eladni akar, aki lakást keres, vagy ilyent bérbe adni óhajt hirdesse a Selmecebányai Hirlap

hirdetési rovatában.

A Selmecebányai Hirlap-ot állandóan sok ember olvassa, azért mindig akad megfelelő ajánlkozó.

— **Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?** Ezzel a fontos kérdéssel foglalkozik egy népszerű füzetben Dr. med. G. Guttmann, a Finsen-gyógyintézet főorvosa. Egészen új módszer és út tárul itt előnkbe e veszélyes betegség leküzdéséhez. Hogy minden tüdő-, torok- és gégebetegnek alkalma legyen e tanulmányos füzetet ábrákkal megszerzeni, kívánata teljesen ingyen és portómentesen küldjük ezt minden betegnek, aki kéri. Akik tehát ezt az ajánlatot igénybe óhajtják minden irjanak még ma egy levelezőlapot pontos címükkel a következő címnek: Puhlmann & Co., Berlin 929. Mügelstrasse 25. A könyveket teljesen ingyen és bérmentve küldi meg.

— **Lohr Mária** (Kronfusz) a főváros első és legregőbb csipkésítő-, vegytisztító-, és kelmefestő gyárintézete, Budapest, VIII., Baross-utca 85, a szakmájába vágó összes megrendeléseket gyorsan és jutányosan teljesíti.

— **Igyunk gyógyi gyógy- és borvizet. Kapható az egyedáru-sítottánál, Greguss Antalnál.**

— **Értessítjük t. vevőinket, hogy** üzleteinket május hó 1-től kezdve este 7 órakor zárjuk.

*Grohmann Gyula
Joerges A. özv. és fia.*

Gyorsan kész a főzéssel az a háziasszony, aki

MAGGI-féle

kockát

használ,
darabja

5

fillér,

mert csupán forróvízzel leöntve,
minden kocka rögtön 1 tányér
($\frac{1}{2}$ liter) kiváló húslévest ad.

Ügyeljen pontosan a MAGGI névre és a keresztcsillag védjegyre. Más kocka nem MAGGI-tól való!

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fellépésük általánosságáért. Ezermint elismerővel! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál ovattass! Úgyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyére és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje, (70 fillér egy tubus), kitűnő szer női kez gondozására.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

2303/1914. szv. sz.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik bármily fegyver birtokában vannak (kivéve a pisztolyt és revolvert), hogy ezt a körülményt a városi adóhivatalnál **f. é. június hó folyamán** a hivatalos órák alatt annál is inkább jelentésk be, mert a bejelentés elmulasztása jövődiki kihágás s az 1888. évi XXIII. t.-c. 42. és 43. §-ai szerint büntetettik.

Selmecebányán, 1914. évi május hó 26-án.

A városi adóhivatal.

Murányi Károly,
a. ü. számvevő.

Csányi Ottó,
főszámvevő.

4833/1914. vt. szv.

Hirdetmény.

Selmece- és Bélabánya sz. kir. bányaváros tanácsa közhírré teszi, hogy a f. é. május hó 12-én tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés a város házipénztárának és a kezelésé alatt álló alapoknak (nyugdíj, Vihnyefürdő, kölcsöntörlesztési alap) 1913. évi bizottságilag felülvizsgált számadásait, valamint a vagyonleltárt és a mérleget megállapította, azokat minden adózó polgár a városi adóhivatal helyiségében megtekintheti és joga van rájuk 15 nap alatt észrevételeit megtenni.

Selmecebányán, 1914. május 24-én.

Horváth Kálmán
kir. tan., polgármester.

3196/1914. szv. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1914—1916. évi időszakra terjedő III. oszt. kereseti adókievétel-sajvaslatok az ipolysági kir. pénzügyigazgatóságtól leérkeztek és azokat az érdekelt adózók f. évi június hó 5-étől bezárólag június 12-éig a városi adóhivatal helyiségében megtekinthetik.

Selmecebányán, 1914. évi június hó 4-én.

A városi adóhivatal.

Murányi Károly,
a. ü. számvevő.

Csányi Ottó,
főszámvevő.

HIRDETÉSEK.

Ingnyon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVE SZÁMVEVŐI ÉS
BÉTORRESMÉNTŐ PÁNELI

TAKAREKPERSELYT
BÁRKINEK

Trigon

PESTMEGYEI
TAKAREKPNZTAR R.T.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

812/1914. sz

Árverési hirdetmény.

Bakabánya nagyközség képviselőtestületének 29/1914. kgy. számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy Bakabánya nagyközség tulajdonát képező s Bakaszenes külterületben 2. házszámú összeírású kocsmaépület, a hozzá tartozó melléképületekkel, Bakabányán, 1914. évi június hó

25-én d. e. 9 órakor, a község házában 6 (hat) évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek Bakabányán, a jegyzői irodában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bakabányán, 1914. május 25-én.

Gyarmathy József
hely. jegyző.

Cibulya Károly
bíró.

THIERRY A. GYÓGSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérthetetlen hatású tódó- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarakt, megszűnteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és ger. elváltozást megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika elleni Gyógyhatású aranyér és szilési bántalmaknál, a vesékét, elvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Különösen bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbizalmi, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bőrfüggés ellen, megszűnteti a száj vagy gyomorból eredő bűzt. Jó hatású pántika-gilisztáknál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, lázról eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kúrtást. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőőse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezősít, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekekéyas úknál főül emélt, tejmegzárás, rekedés, eméltömvényedés ellen. Orbánc, zellőrd lábak sebek, dagadt végtagok, (sontszu, fokélyek, útes, száras, lüves, vágás vagy zúródás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: öveg, szálka, por, seret, ürse, sib. kinyóvesek, karbunkulus, képzódmények, valamint rak ellen, fereg, rothadás, köfömgtyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérlekezőknél, fillofóválnál, valamint kipálás esetén cseszeseméknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ar 3/60 K a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török Jozsef gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerárában, Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utodal. Rudanovits Testv. drogériákban Budapesten kapható. Ahol nincs irodát, rendeljünk közvetlenül!

THIERRY A. Órangyal gyógyszerárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Hirdetmény.

Az 1914. évi április hó 30-ik napján tartott rendkívüli közgyűlés az „Első Selmecebányai Ing- és Fehérműgyár R.-t.” selmecebányai bej. cég felszámolását határozta el és felszámolókul id. Hornyacsék István, Baumerth István, dr. Kachelmann Viktor, Szolár Lajos, dr. Ungár Kálmán és Weisz Adolf selmecebányai lakosokat választotta meg.

Az ipolysági kir. Törvényszék, mint Kereskedelmi Bíróság, 2661/1914. ker. sz. végzéssel a rendkívüli közgyűlésnek a részvénylársaság felszámolására vonatkozó határozatait jóváhagyólag tudomásul vette miért is, a ker. törvény 202. §-a értelmében, az Első Selmecebányai Ing- és Fehérműgyár R.-t. összes hitelezőit követeléseiknek — jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított — hat hó alatt leendő érvényesítésére tisztelettel felhívjuk.

Selmecebányán, 1914. évi május hó 15-én.

Első Selmecebányai Ing- és Fehérműgyár R.-t. igazgatósága.

TREITER JÁNOS

CIPESZÜZLETE

KOSSUTH-TÉR, A BOGYA VEND. MELLETT.

AJÁNLJA SAJÁT KÉSZÍTMÉNYÜ ÜRI- É GYERMEKCIPOÍT DUS VÁLASZTEKBAN. * BEL- ÉS KÜLFÖLDI CIPÓGYÁRTMÁNYOK RAKTÁR. * BALI CIPŐK BÁRMIKOR KÉSZEN KAPHA ÖK * KÉSZÍTÉS MERTEK SZERINT PONTOSAN ÉS GYORSAN.

NAGY JÓZSEF

kőműfaragó

Selmecebánya

Honvéd-utca.

Elvállal mindennemű kőfaragó-munkát, a legjutányosabb árban; készséggel szolgál sírkövekkel, bárminő nemes kőfajból, minden elfogadható áron. Készít útkereszteket, kőeszületeket. Szívesen végez temetőben javításokat, vaskezesztek szállítását és ujtását helyben és vidéken.

Hutter és Schrantz

Részvénytársaság

szitaárú és nemzesszító gyárak magyarországi telepe. Budapest, X., Gyömrői-ut 80/59

Ajánlja kész állapotban, tenát utólagoss n túrhorganyozással ellátott, többször csavart gépsodronyfonatalt

Kitűnő horganyozás
Olcsó árak

mint tartóssán tekintetében páratlan gyártmányt!

Nem tévesztendő össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek. Fűrés és húzalok, sima húzalok, kettőshegyű szeglek stb. igen jutányos árban. Árjegyzék és minták bármikor és díjtalanul. Továbbá gyártatnak:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók.

a leggyezese-ülhőt a legdriszeesebb kivitelű előnyárak mellett. Költségtételesek és tervezetek díjtalanul.

Mész,

jóminőségű, kapható **Wagnernél**, a felső gyógyszerár mellett, a :- Krause-műhellyel szemben, :- a bányásziskola épületében, :-

FRITZELAKK! NUMATA!

a legjobb padlófesték zománclakkfesték házi használatra. " utornak ajtónak stb.

Egy ecsetvonással szint és fényt ad.

TARTÓS ELEGÁNS! KÍADÓS!

Használatban a a legolcsóbb!

Vásárlásnál ügyeljen a törvényesen védett névre és etikettre: minden más csomagolást utasítson vissza!

Kapható Selmecebányán: Engel Zsigmond és Ernst Zsigmondnál.

Johann Maria Farina

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan minden jobb drogueriában, illatszert és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz Minden hasorlónevű utanzatot utasítsunk vissza.

Magyarországi képviselő: HOLCZER ENIL ZOLTÁN Budapest VIII.,

Kapható Selmecebányán: Ungár Zsigmond csemagüzetében és illatszertárában.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása 10 szög 50 fill. minden további szó 5 fill. Vastagabb betűköl 10 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés sz. márt a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is belevélhető.

Levelezés.

Lakás.

Háromszobás emeleti lakás **kiadó** az Ópostán.

2 butorozatlan szoba azonnal vagy augusztus 1-től **kiadó** Bővebbet Weisz Samu fűszerkereskedésében.

A Kossuth Lajos-téren a 41/L. sz. Csernák-féle házban egy 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás folyó évi augusztus hó 1-től bérréadó.

Ellátás.

Kínálat:

„Monarch“ amerikai, látványos **trógeprészlet** **fejlesztése** is kapható Megtekinthető a Joerges-féle könyv- és papírkereskedésben. 104.

Úres áruháza postadoboz kapható Joerges Á. özv. és fiánál.

ZENEMŰVEK.

Klasszikus és modern zeneművek **EREDETI ARON**. Megrendeléseket 3 nap alatt intéz el **Joerges Á. özvegy és fia** könyv- és zeneműkereskedés.

Kereslet.

Oktatás.

Különfélék

Apróhirdetések szövege tisztán írva, hori-tokban adandó péntek délig a kiadóhivatallal. Hirdetés díj levéljegyekben mellékelendő. Esetleges: cím a kiadóhivatallal külön papírral mellékelendő.

Réz- és vasbutorok. háló-, ebédlő-, szálló-, kórházi és kerti berendezések, gyermekágyak, gyermekkoscsik acélsodronyágybetétek, kocsitűlések, lőszór- és afrik-matracok, divánok, rézkarnisok, ablakroleták, redőnyök, mosdóasztal és mosdókészletek szobaközelet, ruha-fogasok, patkány- és egérfogók Legutányosabban szállítja őket **Garay Károly**, réz- és vasbutorkészítő Aradon.

902. 1914. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmecebányai kir. járásbírószág, mint telek-könyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Erdély Gyula és neje budapesti lakos végrehajlatónak Trauer Ilona selmecebányai végrehajlati szenvedett elleni végrehajlati ügyében a végrehajlati árverést 4000 K. tőke követelés, ennek 1913. május 1-től járó 8% kamata, 157 K 50 f. megállapított per- és végrehajlati és az árverés kérvényért ezáltal megállapított 54 K 30 f. költség, valamint a csatlakozottaknak kimondott Steiner és Löwy beszerce-bányai cég 652 K 10 f. tőke, 180 K 49 f. tőke után 1912. november 1-től járó 5% kamata és 57 K 10 f. költség, valamint 514 K tőke, ennek 1912. szeptember 1-től áró 5% kamatai és 104 K 60 f. költség, továbbá Deutsch Salamon lévai lakos 132 K 72 f. tőke, ennek 1912. október 28-tól járó 5% kamatai és 48 K 80 f. költség, továbbá Kohn testvérek kassai cég 117 K 30 f. tőke, ennek 1912. július 1-től járó 5% kamata és 84 K 74 f. költség, továbbá Resnicsek János 60 K tőke és 37 K 70 f. költség, Herzog Malvin 49 K tőke, ennek 1913. január 22-től járó 5% kamata és 27 K 80 f. költség, Zemplén Gézné 70 K tőke, ennek 1913. május 13-tól járó 5% kamatai és 34 K költség és Selmecebánya város 142 K tőke, ennek 1913. július 11-től járó 5% kamatai és 18 K 42 f. költség követelése és járuléai behajtása végett, a selmecebányai kir. járásbírószág területén levő Selmecebánya városban fekvő s a selmecebányai 465. sz. tkjben A. + 1 szs. a felvett és Trauer Ilona nevén álló 290. hrzi, 99/III. öi. sz. ingatlanra 26831 K kikiáltási ár mellett és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1914. évi szeptember hó 29-én d. e. 9 órakor a kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság (L. em. 1. ajtó) hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni, mégis azonban, az 1908. XLI. t.-c. 21. §-a értelmében, a kikiáltási árnak a 26. §-ban meghatározott hányadán alul el nem fog adatni és hogy a vevő a bánatpénzt, a 26. §-a értelmében kiegészíteti kötelek.

Árverezési szándékzók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a vonatkozó m. kir. igazságügyminiszteri rendeletben kijelölt óvadékképes értékpapirokban a

kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság Selmecebánya, 1914. évi május hó 19-én.

Dutkó s. k.
kir. jbró.

Orvosok mint kitűnő, köhögés elleni szert ajánlják a

KAISER

mal-karamellait a három tenyővel.

Milió ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, hörgőburt, fűjös nyak, valamint megfűlés elkerűlése ellen.

6100 lözj. hitel orvosi és magánosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják Igen egyszerű és ártótlanbonkban Csomoguban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fill.

Kapható: Markus M. cukrászdájában. Mikovényi A. és Margótsy J. örökösli gyógytárában **Selmecebányán**. Walkó J. K. és Szentlívanyai A. **Gölnicbányán**.

MUZZIK GYULA

mészáros és hentes

== KOSSUTH-TÉR. ==

ELSŐRENĐŰ HENTESARU
NAGY VÁLASZTÉKBAN,
GÉPEKKEL FINOMAN GYÁRTVA
MÉRSÉKELT ARON.

LESZÁLLITOTT HÚSÁRAKI

Nyomatott Joerges Ágost özv. és fia könyvnyomdájában Selmecebányán 1914

HARRY

Leather Polish

Az urivilág cipőtisztító szere!

Kapható 60 filleres és 1 koronás dobozokban Selmecebányán

Beregi Samu bőrkereskedésében.
Drexler Samu bőrkereskedésében.
Engel Zsigmond cégnél,
Ernst Zsigmond cégnél

Nagybani szétküldési telep:

Reiter és Társa Budapest, VII.

Női kereskedelmi tantolyamot

végzett kisasszony üzletünkben alkalmazást nyerhet. Egyelőre csak írásbeli ajánlatot kérünk.

Joerges Á. özv. és fia.

Közismert és legjobb a
PALFY TESTVÉREK
féle

„Medecinal-Cognac“

Üdít, gyógyít, erősít!!

DARKAU-FÜRDŐ

(OSZTRÁK SZÉLÉZLI) Elsőrendű és legerősebb Jodbromsósfürdő. Ajánlva skrofula, szifilis, izadmaty, vérelmeszesedés, csont- és izületbetegségek, nőbajok rheuma stb. ellen. A legmodernebb gyógyításközök, régi park, eklekő elszállásolás, pezsgő gyermek részére (kisérlet nélkül), hegyi vízvezeték Posta, táviro és vasútállomás. Fürdőidény május 15-től október 1-ig.

*Főörös: **Beck ödön dr.**

Tudakozások és prospektus Larisch-Münnich gróf Darkau fürdőgondnoksága által.

A Széchenyi Szövetség hírei.

Személyi hírek.

Mint a Széchenyi Szövetség vendégei május hó 29-től 31-ig. Fáy Gyula és Tóth Elemér miniszteri tanácsos urak s Czettler Jenő dr. miniszteri titkár ur városunkban időztek s egyrészt a város nevezetességeit, 31-én pedig Vihnyefürdőt tekintették meg s részt vettek a Széchenyi Szövetség istvánházi befejező ünnepségén, amelyen Fáy Gyula min. tan. ur nagyértékű előadást tartott a földművelő nyugdíjáról. Jákó Margit, aki hatalmas művészi technikájával előadott hangversenyszámaival részt vett a Széchenyi szövetség díszkögyűlésén, mint a Kahlich Károly nyugalmazott jószágmórnagyú vendége egy hetet töltött városunkban s 7-én utazott vissza Budapestre.

A Széchenyi-bazár.

A Széchenyi Szövetség bazárja és táncestélye a nyargarányú előkészületek után igen kedves keretekben folyt le a városi vígadó kertjében, illetve nagytermében május hó 21-én.

Délelőtt tíz órától délután két óráig a bazárra adomány-adomány után érkezett, amelyeket a szövetségi elnökség, majd az elnökségtől a sátor-rendezők által sátraikban helyeztek el s főként az adományokkal, részben pedig a Szövetség által vásárolt dolgokkal rövidesen megtelt minden sátor eladnivalóval.

A bazár minél nagyobb sikerének eléréséhez 84 család járult hozzá szíves adományaival s a legtöbb család csaknem mindegyik sátorba küldött valamit s az adományokért a Szövetség külön-külön tolmácsolja köszönetét.

Tekintettel az adományok bőséges mértékére, az elnökség beválthatja ígéretét, hogy a bazár rendezésében főként a kellemes és olcsó szórakozás elérése vezet, mert a sátrakban szinte túlzottan jutányos olcsó árakat szabott.

Délután a bazár megnyitásával megkezdődött a mozgalmas élet, csillogó jókedv, amely folytonosan emelkedett a bazár befejeztig.

A sátrakban kedvesen forogtak a rendező úrleányok és szövetségi tagok a vevőközönség körül, úgy, hogy öt óráig a közönség jó része a sátrakban szórakozott s így a szabad színpadon, amelyen sághi Balogh Laci zenekara hangversenyzett, a terbe vett szalmának csak egy része kerülhetett műsorra Tiringner János szövetségi tag jóízű conferálása mellett.

Majd a szerencsekerék lőtárgyának ki-sorsolására került a sor s a tárgyak közül, bár igen sok volt az értékes, megemlítjük Farbaký Istvánné, Fekete Zoltánné, Tóth Lászlóné úrhölgyek ajándékait: egy művészi kivitelű tintatartót, egy értékes állóórát, illetve egy eredeti olaj-festményt.

Dacára az olcsó áraknak, a kellemes szórakozás nyújtása mellett anyagilag is jól sikerült a kertü ünnepség, amit a következő bruttóbevételek mutatnak:

Bazársátor és szerencsekerék ...	290.45 K
Üdítőitalok sátra ...	282.62 »
Cukrászsátor ...	158.22 »
Trafikszátor ...	143.44 »
Virágsátor ...	96.14 »

A nagy erkölcsi sikerrel végződött táncestély 186 K bevételével az összes jövedelem: 1157.80 K, amelyből az összes kiadás: 650 K.

A táncestélyen következő felülfizetéseket hálás köszönettel nyugtázza a szövetségi elnökség:

Arthold Géza 20 K, Grillusz Emil, Hoznek Gyula, Ivánka István 10—10 K, Stroczy Lajos 6 K, Ács József, Dezső Zsigmond, Illosvay Lajos, Láng Aurél, Schmidt Ferencné, Tomcsányi Gyula 5—5 K, Haverla József 3 K, Koman Béla 1 K.

Hálás köszönetet mond a Szövetség a bazárban segédkező hölgyeknek is, akik lelkesen fáradoztak a bazár sikerén. Ezek a következők: Ács Babi, Bachraty Vali, Bence Klára, Czimmerman Szidy, Jankó Magdus, Hoznek Hilda, Masztics Mela, Móczik Mariska, Papp Juci, Réz Böske, Riedl Zanda, Szembratovics Jolán, Bence Ilus, Cziczka Mici, Hausdorfer Ilmi, Horváth Mici, Király Elza, Kitaly Erike, Laczai Angelka, Láng Gizi, Litassy Irén, Móczik Gizi, Vadas Margit, Waczovszky Lenke, Abonyi Joci, Csermely Bözsike, Dobó Margit, Faller Margit, Riedl Gitta, Láng Bertus, Sümegh Mika, Szitnyai Mici, Uhlez Kató, Wabrosch Lulu, Wabrosch Duðu, Zsitvay Gitta, Bachraty Anikó, Csányi Méri, Clement Erna, Dérer Mici, Gerő Elia, Horváth Clotta, Kahlich Cica, Kopacz Annus, Körös Cica, Lindmayer Ida, Sümegh Jolus, Szilka Mici, Baán Angyi, Cziczka Mimi, Grillusz Aranka, Gröner Olga, Jákó Margit, Jákó Mici, Riedl Annus, Schleiminger Ila, Schleiminger Manyus, Schmidt Etelka, Sós Piri, Tompos Jolán, Mihályfi Manyi.

Befejező-ünnep Istvánházán.

A Selmecbányai Széchenyi Szövetség kedves ünneppel fejezte be Istvánhá-

zán május hó 30-án este s május hó 31-én délután a kiszállásait s míg 30-án Fáy Gyula miniszteri tanácsos emelte a kiszállások sikerét, megkapó melegséggel kifejezett előadásával, 31-én az iskolásgyermekek szereztek igaz örömet főként a jelenlévő szövetségi tagoknak tiszta magyarsággal előadott 11 számból álló kedves műsoruk meg-ható előadásával.

A gyermekek által felmutatott igen szép eredmény, amely a gyermeki érzések közvetlenségével hatott előadásaikból, négy hangon énekelt dalaikkól mindvégig előcsillogott, elsősorban Hlavathy József plébános és Májerszky Mihály tanító uraknak az érdeme, akik lelkes fáradsággal munkálkodnak az ifjú generáció minél értékesebbé való nevelésében, de hozzájárul munkásságuk eredményességéhez a Széchenyi Szövetség is kiszállásaival s főként azzal az 50 koronás adománnyal, amelyről a kiszállások előadói, mint a Szövetségtől járó fuvarköll-ségről lemondtak, azzal a céllattal, hogy az 50 korona lele részben a szegény, részben pedig a kiváló iskolás gyermekek között osztassák ki. Az egész ünnepség fényesen igazolta, hogy a Szövetségnek a kiszállások minél több helyen való rendezése lesz a legnemesebb, legértékesebb munkaköre s ez a tény adta a Szövetségnek a lelkesítést arra az elhatározásra, hogy a jövő szövetségi évben legalább hat közeli községben fog kiszállásokat tartani.

Allatbiztosító Szövetkezet Bakabányán.

A selmecbányai Széchenyi Szövetség kiszállásának május hó 3-án tartott befejező ünnepségén a bakabányai gazdák állatbiztosító szövetkezetet alakítottak és Szövetség közreműködésével elért ezen első szövetkezeti alakulás az alakulóban lévő istvánházai hitelszövetkezettel a jövő szövetségi évben mint követésre méltó példák nagyba fognak hozzájárulni a Szövetség jövő évi kiszállásainak eredményességéhez.

A Széchenyi Szövetség díszkögyűlése.

Nemzeti létünk egyre nehezebb, súlyosabb helyzetéből lakadt a magyar kir. bánysági és erdészeti főiskola ifjúságának számban talán kicsiny, de lélekben annál erősebb csapatának szent elhatározása, hogy abban a nagy szociális munkásságában, amely nemzetünk vezető társadalmát népünk egyetemes fiaiinak nemcsak erkölcsi, hanem

anyagi helyzetében való támogatására egyesíteni akarja, részt öhajjt venni.

Az elhatározást tett követte s a keretek alapos megfontolása, teljes kidolgozása és megérése után 1913. április 8-án megalakult a Selmecbányai Széchenyi Szövetség 1913. május 1-én tartott magasnívójú megnyitó ünnepét nagyértékű előadásokban ismertette városunk közönsége előtt azokat a célokat, amelyekért a Szövetség főzászlót bontott. Nagy reményeknek, nagy céloknak volt az első megdobbanása, első megnyilvánulása ez a megnyitó ünnepség és hogy mélylelkű, nemcsak lelkesedni, hanem tenni, dolgozni is tudó és akaró ifjak egyesültek Széchenyi Selmecen is megbontott zászlaja alatt, mutatja az a tény, hogy a kezdet küzdelmeinek dacára is már az első szövetségi évben, minden irányban fényes sikereket kifejtett munkásság után, azzal a felemelő tudattal tartotta meg a Szövetség diszközgyűlését, hogy az út, amelyen halad, a nemzeti nagyság felé vezető jobb jövőt jelöli.

A Szövetség által kifejtett munkássághoz méltóan nagy erkölcsi értéke volt a folyó hó 1-én a bányászati aulában tartott diszközgyűlésnek, amelyen a város közönsége igen szép számban jelent meg.

Krippel Móric diszelnöki megnyitója után, amelyben »Imádkozzál és dolgozzál« jelige alatt meleg közvetlenséggel fejtette ki, hogy a Szövetségnek, valláskülönbség nélkül, mindenki tagja lehet, csak abban kell egyenlőnek, azonosnak lenni minden tagjának, hogy dolgozni, küzdeni, munkálkodni akar a nemzeti fejlődés nagyművében; majd a szövetségi védők és fővédők iratait és táviratait olvasta fel.

Dobrovits József, az Országos Széchenyi Szövetség ügyvezető alelnöke, mélyenjáró beszédben üdvözölte a Széchenyi Szövetséget s az Országos Széchenyi Szövetség legnagyobb elismerését tolmácsolta a Szövetség által kifejtett nagyértékű munkásságért.

Kintses Gyula szövetségi elnök gondosan kidolgozott beszámolójában az elmúlt év eredményét foglalta össze s ismertette a Szövetség jövő télevi programját. Beszámolója végén az együttes munkálkodásban rejlő erkölcsi értékeket fejtette ki lendületes gondolataival s nagy tetszéssel fogadott beszámolóját a teltre, a munkásságra való felhívással fejezte be: »Szövetségünk ma még kicsiny, kevés tagból áll, de ha az egész magyar ifjuság kemény elhatározással s szilárd akarattal fog a munkához s mindenki csak egy kis áldozatot hoz a haza oltárára, akkor, hiszem, hogy fáradásunk nem lesz hiábavaló, hasznos tagjai lehetünk társadalmunknak s édes magyar hazánknak, mert ezer szónál is szebben beszél a tett.«

Bachraty Anikó kitűnő zongorakisérete mellett Pécely Antal szövetségi tag kellemes bariton hangjával kuruc darabokat énekelt, melyeket a közönség lelkes tapsal fogadott.

Takács Ferenc szövetségi titkár nagyhatású ünnepi beszédében meggyőző gondolatokkal igazolta, hogy korunk modern fejlődése, a korban élés s a korrallal való haladás csak Széchenyi szellemében lehet egészséges és eredményes nemzeti létünk erősítésére és fejlesztésére, mert Széchenyi eszméi századokra jelölik nemzetünk jövőjének művelődési és jóléti fejlődésében a kereteket.

Széchenyi főbb tanainak korunkba való rövid, de éles beállítása után rámutat a nemzet kötelességeire s a szónoki készség kiváló erejével boncolja, hogy ezeréves dicső multra büszke nemzet ajka nem tanulhat meg kérni, hanem igenis tanuljon dolgozni, fáradni, küzdeni.

A közönségtől mély figyelemmel hallgatott beszédjét megkapó gondolattal fejezte be: »Ez az a tan s ez az a kötelesség, amiért imádom s bálványozom én a földrehajló hatalmas istenség tüzes csókjait: Széchenyi szellemét.«

Lelkes taps mutatta már előre is a közönség meleg érdeklődését az emelvényre lépett Jákó Margit zongoraművésznővel szemben, aki készséges örömmel fáradt le Pestről, hogy a Szövetség iránti vonzalmának tanujelét adja.

Darabjai végén bámulatos technikájának új meg új művészi változatával folyton elbűvülve tartott közönség fel-feltörő hatalmas tapsától honorálva, játszotta le már az összeállításal is művészi érzékét mutató hangversenyszámaikat.

Játékát majd a bizarr előadás, majd az aeterikus könnyedség, a Spieldoseban a lebilincselő bájosság, amellyel, mint Sauernek, a nagy mesternek nagy tanítványa szinte a hallgatóság elé hozta a nagy művészt, a zseniális darab minden ízében mély gyöngédséggel való játszásával. A magyar rapszodiában különösen a lélek mélyéig ható erő és numerozitás. Eszményi finomsággal párosult, komoly művészi felfogás, hatalmas virtuozitás jellemezte darabjait, melyek mind azt mutatják, hogy Jákó Margit azok közé a kevesek közé tartozik, akik a legszebb téren: a zeneművészetben lehetnek a nemzetek nagyjai.

A hangverseny számai után a szünni nem akaró lelkesedéssel percegig ünnepelt művésznő egy kis szünet után ismét az emelvényre lépett s zongorakisérete mellett Ilosvay Lajos szövetségi tag adta elő: Ernyey-Várady: Ilóra melodramáját s a kiséret és az előadás harmonikus melegsége, a kisérő és az előadó könnyed együttlézése mindvégig lekötötte a közönség érzéseit.

Végül Krippel Móric diszelnöki zárószavában a Szövetség hálás köszönetét tolmácsolta a közönség pártfogásáért, a szereplőknek szíves fáradságukért s főképp Jákó Margitot emelte ki, esetelve, hogy a Szövetség sohasem tudja meghálálni azt a nemes gyönyörűséget, amelyet művészi játékával szerzett.

